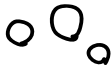

E D I T U R A S C R I P T U M®

ADOLESCENȚA

De același autor,
la Editura Scriptum au mai apărut:

10 așteptări de la un tată

Adolescența

Codul lui DaVinci. În căutarea adevărului

Cum arată dragostea

Dovezi în favoarea învierii

Dragostea are întotdeauna dreptate

Generația instrăinată

În căutarea certitudinii

Mai mult decât un simplu tâmplar

Martorul

Necenzurat

Neînfricat

Relație prin Cuvânt

Sunt un tată bun?

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

McDOWELL, JOSH

Adolescența : întrebări, răspunsuri, provocări / Josh McDowell - Oradea:

Scriptum, 2024

ISBN 978-606-031-254-3

159.9

ADOLESCENȚA

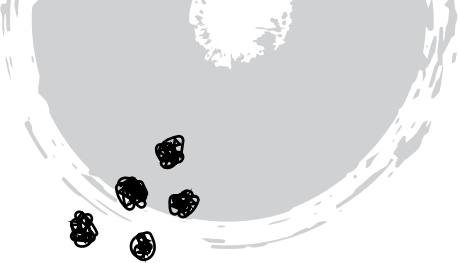
întrebări, răspunsuri, provocări

Josh McDowell
& Bill Jones

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
The Teenage Q&A Book
by Josh McDowell, with Bill Jones
© 1990 by Josh McDowell. All rights reserved.

Ediția în limba română, publicată sub titlul
Adolescența : întrebări, răspunsuri, provocări
de Josh McDowell și Bill Jones

© 2024 Editura Scriptum®
str. Simion Bărnuțiu nr. 2, 410204 Oradea – Bihor
Tel./Fax/Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite sunt traducerea NTR (Noua Traducere Românească).

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

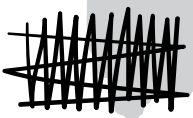
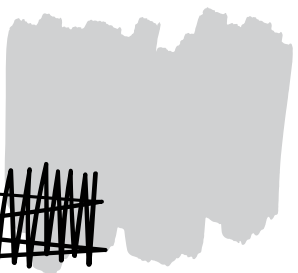
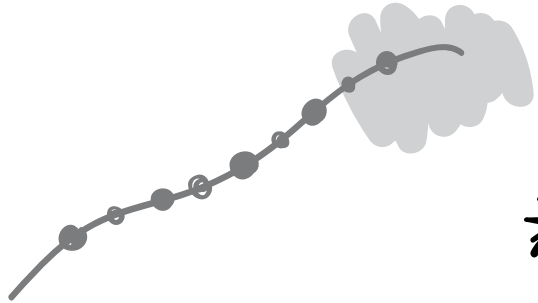
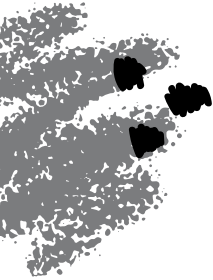
ISBN (tipărit) 978-606-031-254-3
ISBN (e-book) 978-606-031-251-2

Tiparul executat în U.E.

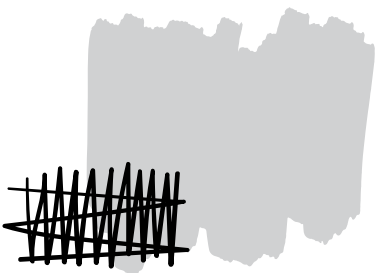
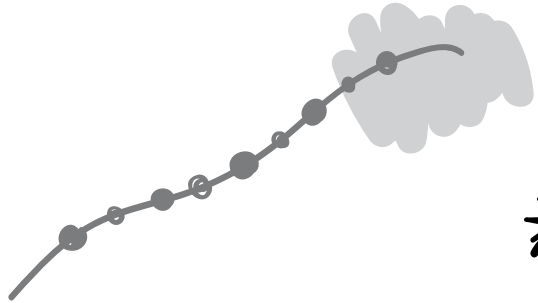
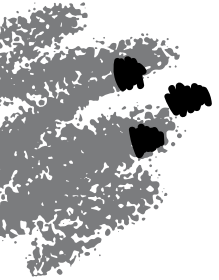
*Sfintele Scripturi îți pot da înțelepciunea
ce duce la mântuire prin credința
în Cristos Isus. Toată Scriptura este insuflată
de Dumnezeu și de folos să învețe,
să mustre, să corecteze, să disciplineze
în ce privește dreptatea.*

— 2 Timotei 3:15, 16

CUPRINS

<i>Cuvânt-înainte</i>	9
<i>Mulțumiri</i>	11
PARTEA 1:	
Părinții	13
PARTEA 2:	
Imagina de sine.....	43
PARTEA 3:	
Presiunea colegilor.....	79
PARTEA 4:	
Prietenii.....	113
PARTEA 5:	
Întâlnirile.....	141
PARTEA 6:	
Iubirea	163
PARTEA 7:	
Sexul	177
PARTEA 8:	
Abuzul.....	197
<i>Bibliografie selectivă</i>	213

CUVÂNT-ÎNAINTE

Adolența este una dintre cele mai frumoase și provocatoare perioade ale vieții. Este un timp al descoperirilor, al formării identității și al luării unor decizii importante, dar și o perioadă marcată de nesiguranțe, presiuni și întrebări dificile.

Această carte este pentru voi, adolescenții care trăiți aceste momente, dar și pentru părinții sau mentorii care vă stau alături, și are un singur scop: să ofere răspunsuri practice, clare și bazate pe adevărul lui Dumnezeu la întrebările care vă frământă cel mai mult.

Nu este doar o lectură, ci o conversație sinceră și deschisă despre provocările vieții de adolescent. De-a lungul anilor, Josh McDowell și Bill Jones au lucrat cu mii de tineri care le-au împărtășit problemele lor: cum să-și gestioneze relațiile cu prietenii și familia, cum să-și păstreze credința într-o lume care deseori o respinge, cum să facă față tentațiilor, să-și construiască stima de sine și să ia decizii înțelepte în ce privește sexualitatea, cariera și viitorul lor.

Pornind de la o vastă experiență, dar și de la pregătirea lor profesională, autorii vă oferă posibilitatea de a explora răspunsurile la cele mai profunde întrebări ale voastre, creând prin această carte un fel de spațiu sigur, unde să puteți reflecta, să vă regăsiți și să descoperiți că Dumnezeu are un plan minunat pentru viața voastră. Cu deplină

ADOLESCENȚA

înțelegere și fără reguli impuse, veți găsi aici perspective și principii care vă pot ajuta să navigați prin apele uneori tulburi ale acestei etape.

Pentru părinți și mentori, această carte este o unealtă valoroasă. Poate fi dificil să te conectezi cu un adolescent care pare prins între independență și nevoie de sprijin. Citind această carte veți înțelege mai bine luptele lor interioare și veți ști să comunicați mai eficient. Veți găsi aici răspunsuri la întrebări despre relațiile cu părinți și ceilalți membri ai familiei și cum să gestionați diferențele de opinii într-un mod sănătos și plin de respect. Veți explora ce înseamnă imaginea de sine și cum să o construți într-un mod pozitiv, bazat pe adevărul lui Dumnezeu, care vede în voi mult mai mult decât aparențele sau presiunile societății. Un alt subiect esențial este presiunea colegilor, o forță puternică care poate influența alegerile și comportamentele. De asemenea, se discută despre prieteni, despre importanța relațiilor sănătoase și despre cum să te înconjori de oameni care te ajută să devii persoana care vrei să fi. Capitolele despre întâlniri și iubire vă vor ghida să înțelegeți ce înseamnă o relație sănătoasă, bazată pe respect, comunicare și valori corecte. Subiectul sexualității este și acesta abordat, un domeniu în care claritatea și înțelegerea sunt esențiale. Abuzul este un subiect mai greu, dar este important să recunoaștem și să răspundem atunci când acesta apare în viața noastră sau a celor din jurul nostru.

Însă, mai presus de toate, scopul principal al cărții este să vă încurajeze să-L căutați pe Dumnezeu în fiecare aspect al vieții voastre. El este Cel care vă poate ghida prin orice încercare și vă poate oferi pacea și siguranța pe care lumea nu le poate da.

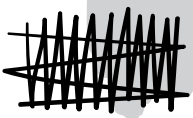
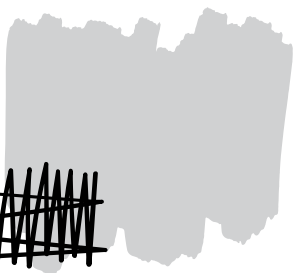
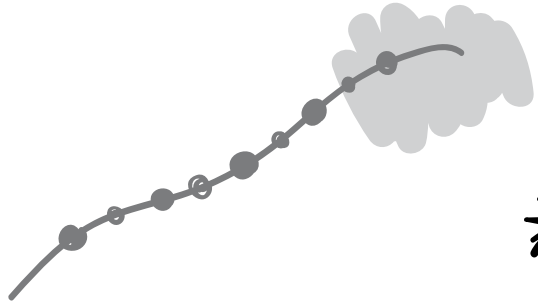
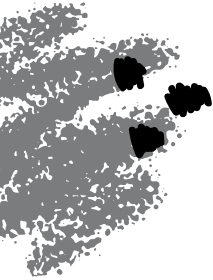
Adolescenții sunt plini de potențial, dar acest potențial trebuie cultivat și susținut. Suntem convinși că, indiferent de provocările pe care le întâmpinați, există speranță. Speranța aceasta vine din relația personală cu un Dumnezeu iubitor, care vă cunoaște fiecare gând și fiecare frică și care vrea să vă vadă trăind o viață plină de sens și bucurie.

Așadar, fie că ești un adolescent în căutare de răspunsuri sau un adult care vrea să-i susțină pe cei tineri, citește această carte. Sperăm ca, pe măsură ce vei parcurge aceste pagini, să te simți încurajat, inspirat și provocat să-ți trăiești viața cu scop și curaj.

MULȚUMIRI

Această carte este rodul eforturilor a numeroase persoane. Le suntem recunoscători pastorilor și grupurilor de studiu ale tinerilor care ne-au furnizat materiale prețioase despre întrebările pe care le pun tinerii. Vrem să le mulțumim: lui Marcus Maranto din cadrul Departamentului de Cercetări al Misiunii Josh McDowell pentru contribuția lui neprețuită, lui Pam Key de la Student Mission Impact pentru efortul ei neprecupețit la scrierea manuscrisului, lui Dave Bellis pentru că nu s-a rătăcit în labirintul de detalii, pentru că a structurat cartea de față și a pregătit manuscrisul, și lui Al Bryant și Joey Paul de la Editura Word pentru iubirea de care au dat dovadă și pentru sfaturile lor. Îi mulțumim, nu în ultimul rând, lui Dumnezeu, pentru misiunea pe care El ne-a încredințat-o amândurora și pentru șansa de a împărtăși aceste întrebări și răspunsuri părinților, pastorilor, liderilor de tineret și tinerilor pe care îi iubim nespus.

— *Josh McDowell*
Bill Jones

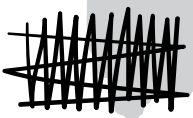
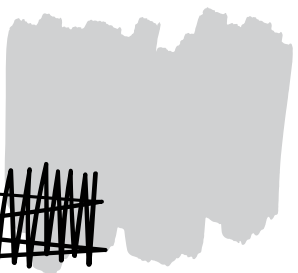
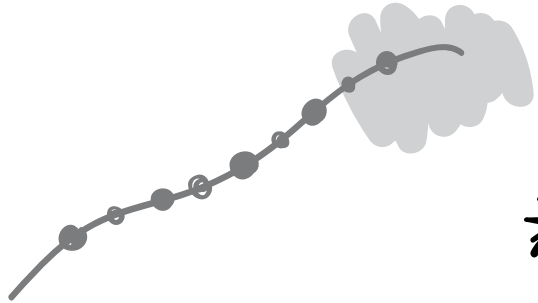
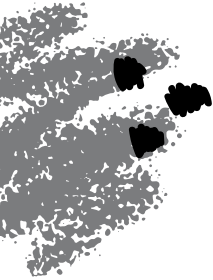

PARTEA 1

Părinții

Părinții

De ce părinții mei se uită uneori la mine de parcă am picat din lună?

Pe scurt, fiindcă te-ai schimbat. Gândește-te doar la cantitatea de hrană de care ai nevoie. Pe vremuri, îți ajungeau doar trei mese pe zi (fără legume defel), iar acum devorezi de unul singur în câteva minute cantități considerabile de hrană fără să apelezi la ajutorul vreunui prieten. Vorbind de prieteni, să știi că părinții tăi nu sunt obișnuiți să aibă de-a face cu indivizi cu păr roșcat, care poartă haină de piele și mai au și un diamant de trei carate drept podoabă în nas.

Dacă aceste două schimbări nu sunt îndeajuns să îi uimească, să nu uităm ritmul alert în care crești. Se tem, poate, că dacă tot crești în ritmul acesta, o să ajungi să fii la fel de mare ca și stomacul tău veșnic nesățul (așa gândesc ei, bineînțeles). Dar odată cu trupul, îți crește și mintea. Devii atotștiutor.

Pe vremuri erai politicos și manierat, acum râgâi în public și răspunzi la întrebări tăios, cu un „Lasă-mă în pace.” În plus, nici nu mai ai nevoie de somn. Te culci la ora 4 dimineața și te trezești la șapte.

Dacă ești băiat, precis nu ieși din camera ta în ruptul capului. Dacă ești fată, cu siguranță stai mai tot timpul în baie.

Doar în câteva luni părinții tăi au asistat la o transformare radicală a „băiețelului” sau a „fetiței lor”. Așa că nu e de mirare că te privesc uneori ciudat. Nu-ți face griji, au trecut și ei prin așa ceva. E o perioadă aparte prin care trece toată lumea. În ceea ce îi privește, părinții își aduc aminte doar de lucrurile frumoase din acea perioadă, dar când vine vorba de copiii lor, vorbesc cu teamă și frică. Această perioadă se numește adolescență.

De ce fac părinții mei atâta caz de părul și de hainele mele? Nu fac rău la nimeni, nu-i așa?

Posibil. Depinde de cât de multă vopsea de păr ai folosit. După vreo două sau trei tuburi de vopsea, țepii tăi pot deveni o armă

ADOLESCENȚA

mortală. Când te apleci, s-ar putea să împungi pe careva din greșală.

Părinții tăi fac mare caz de felul cum arăți din același motiv pentru care tu, la rândul tău, faci caz de felul cum arată ei. Ia gândește-te un pic.

Când îți vin prietenii în vizită, de ce stai cu frica în sân că s-ar putea ca părinții tăi să iasă din camera lor? Ți-e frică să nu râdă prietenii de ei, nu-i așa? Nu-ți pasă de părerea altora despre părinții tăi, ci numai de ceea ce cred prietenii tăi despre ei.

Asta se poate spune și despre părinții tăi. Ei își doresc ca prietenii lor să creadă despre tine că ești un adolescent „normal”, nu unul țâcănit. Pentru părinții tăi, un adolescent trebuie să se comporte ca Pistruiatul din filmul cu același nume și, nu uita că ei au crescut cu filme de acest gen. Dacă însă tu nu coresponzi imaginii de adolescent cu care sunt obișnuiți părinții sau prietenii lor, atunci te consideră un ciudat.

De ce părinții mei nu sunt de acord cu niciunul dintre prietenii mei?

Au tot atâtea motive, câți prieteni ai tu. Cel mai adesea le e frică că un anume prieten are sau va avea o influență negativă asupra ta. Părinții tăi știu (și au învățat-o poate pe propria lor piele) cât e de ușor să capeți obiceiuri proaste, și nu vor ca tu să ai probleme. S-ar putea ca părinții tăi să creadă că prietenul respectiv nu se comportă cum trebuie. Hai să luăm drept exemplu o banală conversație telefonică: te sună un prieten și întreabă ca un nesimțit: „E pe-acolo nebunul de Ștefi?” Părinții tăi ar aștepta mai degrabă să li se vorbească pe un ton mai politicos, cum ar fi: „Se poate să vorbesc cu Ștefan? Sunt Toni”

Ori s-ar putea ca părinții tăi să creadă că prietenul respectiv nu se ridică la nivelul tău. Acesta ar fi un alt motiv de nemulțumire. Mai ales dacă prietenul tău e de sex opus, iar tu ai început deja să te întâlnești cu el sau ea. Părinții tăi fac asta dintr-un motiv nedeclarat:

Părinții

vor ca tu să ai parte de ce e mai bun, și prin urmare, foarte puțini dintre prietenii tăi le împlinesc așteptările. Pornind de la acest aspect și de la multe altele din relația ta cu părinții, ai două alternative: poți fie să începi cel de-al Treilea Război Mondial, fie să-ți exprimi (calm) sentimentele puternice prin care treci. Alege ultima variantă și fi bucuros că ai părinți cărora le pasă de tine.

Mama și tata mă cicălesc încontinuu și încep întotdeauna așa: „Când eram eu de vârsta ta...” De ce nu pot părinții mei să înțeleagă că așa sunt adolescenții în ziua de azi?

Vrei să-ți spun mai întâi veștile rele sau pe cele bune? Să începem, ca să putem termina mai repede, cu veștile rele. Deschide Biblia la Luca 2:41-51. Acolo vei găsi povestea despre lui Isus, de pe vremea când era El adolescent. Nu a reușit să Se înțeleagă cu părinții Lui, și așa S-a rătăcit de ei. Iar când aceștia L-au găsit în cele din urmă, iată ce și-au spus unul altuia:

„ El le-a răspuns:

— De ce M-ați căutat? Nu știați că trebuie să fiu în Casa Tatălui Meu?

Ei însă n-au înțeles cuvintele pe care li le-a spus. Apoi a plecat împreună cu ei, a venit în Nazaret și le era supus. Mama Lui păstra toate aceste lucruri în inima ei”. (Luca 2:49-51).

Parcă ai mai auzit asta undeva? Iată însă partea proastă. Dacă părinții lui Isus nu L-au înțeles, nu fii mirat când părinții tăi, la rândul lor, nu te înțeleg uneori. Nu uita că părinții tăi au crescut în alte vremuri. Se poate să se fi născut odată cu apariția televizorului! Nu le e ușor să țină pasul cu noua generație, după cum nu le-a fost nici părinților lor ușor să se înțeleagă cu ei. Fiecare generație se străduiește din răspuțeri să o înțeleagă pe următoarea, și așa mai departe. Partea bună a lucrurilor este că noi putem face ce a făcut și Isus. În calitate de creștin, ai această putere. În Filipeni 4:13 se spune: „Pot totul prin Cristos, Care mă întărește.”

ADOLESCENȚA

Îmi este atât de greu să vorbesc cu părinții mei. Nu mă ascultă când vorbesc. Cum pot să comunic cu ei?

Comunicarea ne dă multă bătaie de cap. E uneori mai ușor să nu spui nimic decât să-ți discuți problemele. Dar fii atent să nu vii cu scuze pentru lipsa de comunicare, scuze de genul: „Oricum nu mă ascultă”; „Se termină cu ceartă”; ori „Doar o să mă fac de râs.”

Nu face gesturi care să taie orice punte spre comunicare. Când îți se pare că părinții nu te înțeleg, ești tentat să recurgi ușor la asemenea gesturi care devin, în final, obiceiuri. Iată unele dintre ele:

Tăcerea. Refuzi să vorbești cu părinții tăi (de obicei „ca să te răzbuni” pe ceva).

Ultimul cuvânt. Poți avea ultimul cuvânt fie când te înfurii, fie când te controlezi și ești politicos. Trebuie neapărat să ai tu ultimul cuvânt.

Spui: *Treacă de la mine.* Spui, de fapt, ceea ce vor să audă părinții tăi, apoi mergi pe furiș și faci tot cum vrei tu.

Mai de treabă, mai drăguți. Îi lauzi părinților tăi pe părinții prietenilor pe care îi ai.

Te retragi. Te simți atât de frustrat încât părăsești încăperea sau pleci de acasă și eviți alte discuții.

Reproșuri cât încap. Tot timpul le reproșezi „Niciodată tu nu...” sau „Tu întotdeauna...”

Îi bați la cap până nu mai pot. Crezi că dacă te ții de capul lor o să fie așa cum vrei tu.

Un ultim sfat, nu te mai simți frustrat și lasă de la tine. Lasă-ți întotdeauna o portiță de comunicare. Chiar dacă îți se pare că nu faci niciun progres, încercă în continuare, și o să ai parte de o relație mai bună.

Părinții mei sunt prea severi. Nu mă lasă să mă distrez.

Dumnezeu ți-a dat părinții pe care îi ai. (Mulțumește-I, nu da vina pe El pentru asta.) El a făcut-o din două motive anume. Ca să te

Părinții

împiedice să te distrezi în viață și ca să te facă extrem de nefericit pe parcurs. Am glumit doar, deși recunosc că uneori așa îți se pare.

Dumnezeu ți-a dat părinți ca să te ferească de rău și să-ți ofere ce e mai bun în viață.

Sună extraordinar, nu-i așa? Când crezi că părinții tăi au de gând să și aplice aceste lucruri? Problema apare atunci când ceea ce ție ți se pare distracție, este interpretat de aceștia ca fiind un posibil pericol, cum ar fi atunci când vrei să stai afară până după miezul nopții. Iar ceea ce ție ți se pare un lucru rău, și mă gândesc aici la temele de casă, pentru ei este cel mai bun lucru de la apariția pâinii feliate încoace.

Așa că fii recunoscător că părinții tăi țin la tine îndeajuns încât să-și îndeplinească responsabilitatea pe care le-a lăsat-o Dumnezeu. În Efeseni 6:1 se spune: „Copiilor, ascultați în Domnul de părinții voștri, precum că așa este drept.”

Părinții mei îmi spun „nu” și nu-mi dau nicio explicație. Există vreo lege prin care să se interzică acest lucru?

Data viitoare când ai nevoie de vreo explicație de la părinții tăi, retrage-te pentru un moment și calmează-te. Apoi vino înapoi și întreabă-i: „De ce mi-ați zis «nu»?” Da, într-adevăr, este întrebarea pe care le-o pui tu întotdeauna. Dar de această dată e altfel. Când i-ai întrebat „de ce?” mai înainte, ai făcut-o cu ochii pe jumătate închiși, cu fălcile încheștate, sprâncenele încruntate, fruntea încrêțită, scoțând fum pe nări. Înfățîșarea ta nu spunea nimic de genul: „Ei, sunt dornic să aud ce aveți de spus.”

De cele mai multe ori, dacă îți întrebi părinții cu un aer care spune: „Vreau să vă înțeleg punctul de vedere și să mai capăt experiență,” aceștia îți vor da cu siguranță motive. Dar uneori nici măcar ei nu înțeleg motivele. Știu doar că nu „se simt” în largul lor atunci când faci ceva anume sau când mergi într-un anumit loc. Când ești pus într-o asemenea situație, trebuie să realizezi că Dumnezeu ți-a pus un obstacol în cale pe care nu vrea ca tu să-l ocolești.

ADOLESCENȚA

Și încă ceva. Fii pregătit să primești un răspuns cu care nu ești poate de acord. Chiar dacă, după părerea ta e un răspuns stupid. În orice caz, nu te pierde cu firea pe care de-abia ți-ai recăpătat-o. Ascultă-i oricum.

Trebuie să-mi ascult părinții chiar dacă aceștia nu sunt creștini?

Indiferent dacă părinții tăi sunt sau nu creștini, ascultă-i! (Încerci să te sustragi, nu-i așa?) Părinții tăi merită ascultare fiindcă Dumnezeu ni i-a lăsat așa cum sunt. Se spune în Romani 13:1: „Orice om să fie supus celor mai înalte autorități. Căci nu există autoritate, decât prin Dumnezeu, iar cele care există au fost instituite de Dumnezeu.” Dând ascultare părinților, Îl ascultați pe Dumnezeu.

Părinții mei sunt ipocriți. Mie îmi spun să fac una, iar ei fac alta. Nu e drept așa. De ce să fac într-un fel, când ei fac altfel?

Cu asta ai pus degetul pe rană. De pildă, tatăl tău te pedepsește pentru că ai mințit, apoi se întoarce către mama ta și o roagă să le spună celor care îl caută că nu e acasă fiindcă nu vrea să vorbească cu nimeni. Sau părinții îți spun să mergi la biserică oricât de obosit ai fi, pe când ei pot să lipsească ori de câte ori au chef. Asta-i viața. Tocmai te-ai izbit de realitatea cu dublă față: pentru unii într-un fel, pentru unii în alt fel.

Puțini oameni țin cont de propriile lor sfaturi atunci când vine vorba să le pună în practică, dar asta nu contravine Cuvântului lui Dumnezeu. El spune să-i ascultăm pe cei care ne stăpânesc pentru că suntem ceea ce suntem (fiul Lui, ucenicul Domnului nostru Isus Cristos), fără să ne gândim la ceea ce fac ei sau nu.